

Альфред Вернер (1866–1919)

Видатний швейцарський хімік, лауреат Нобелівської премії з хімії 1913 року. Народився в м. Мюлуз (французький Ельзас) у заможній католицькій родині. Батько багато років працював слюсарем, потім токарем, а пізніше зайнявся тваринництвом і купив власну ферму. Хлопчика віддали на навчання в католицьку школу, де він виявив неабиякі здібності до наук, але був непосидючим та незвичайно самовпевненим. У 17 років зацікавився хімією, проводив експерименти в сараї за будинком, а щоб купувати реактиви підроблював чорноробом. За результатами цих досліджень юнак написав статтю про будову кофеїну та інших сполук. І хоча його висновки не узгоджувалися з експериментом, він отримав схвалення від директора хімічної школи, що надихнуло його на подальші дослідження.

Від 1878 до 1885 року вивчав хімію в технічному училищі. Під час проходження військової служби в німецькій армії відвідував лекції з органічної хімії в Технічному університеті Карлсруе. Після повернення вступив до вищої технічної школи в Цюриху, де 1889 року здобув диплом хіміка-технолога, а наступного року — докторський ступінь. Його докторська дисертація стосувалася просторового розташування атомів в азотовмісних сполуках.

Наукову діяльність спрямував на дослідження хімічної спорідненості й валентності на основі вивчення властивостей багатьох органічних і неорганічних сполук. Головним науковим досягненням Вернера є формулювання координаційної теорії (теорії Вернера), яка пояснювала багато особливостей координаційних (комплексних) сполук.

1913 року Вернеру було присуджено Нобелівську премію «на визнання його робіт про природу атомів та молекул». Вернер є першим і поки що єдиним швейцарським хіміком, нагородженим цією премією.